

Проект
На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні

Коментарі до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо порядку державного
нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю»
(редакції від жовтня 2021 року, поданої на розгляд Кабінету Міністрів України)

1. Бажано було б прийняти **окремий закон, яким регулюватиметься діяльність служби інспекції праці** (Дежпраці) відповідно до МТН і передової практики. Крім того, оскільки у Законі № 877 є положення, що, за висновком Комітету експертів із застосування конвенцій і рекомендацій (КЕЗКР), суперечать Конвенціям МОП №№ 81 і 129, рекомендується **виключити діяльність Держпраці зі сфери дії Закону № 877**. Див. зауваження КЕЗКР до Закону № 877 і постанов КМУ №№ 295 і 823 за посиланнями: [Зауваження КЕЗКР](#); [Прямий запит КЕЗКР](#).
2. Стаття 261. Слід забезпечити та включити в законодавство України право інспекторів праці **«безперешкодно... о будь-якій годині доби без обмежень проходити на будь-які робочі місця (пп. 1 і 2)» та «за власною ініціативою проводити перевірки без попереднього повідомлення»**. Слід додати до частини 10 статті 261 фрази **«з метою усунення недоліків вимагати внесення змін»**, а також, що важливо, **«у разі обґрунтованої безпосередньої та серйозної загрози здоров'ю та безпеці працівників ... вжиття заходів, які підлягають негайному виконанню, включаючи зупинку, припинення...»**.
3. Пункти 1/2 статті 261, пункт 7 частини другої статті 262, пункт 4 (і, можливо, пункт 13) частини другої статті 264 та пункти 2, 3 і 9 частини першої статті 265 щодо **«положень, якими встановлено обмеження тривалості, періодичності, обсягу інспекційних відвідувань та власної ініціативи щодо проведення інспекційних відвідувань»** слід змінити, доповнити або видалити задля узгодження зі статтями 12(1 а/б) та 16 Конвенції № 81 і статтями 16(1а/б) та 21 Конвенції № 129.
4. Що стосується **права роботодавця оскаржувати рішення служби інспекції праці, важливо забезпечити, щоб у випадках, які стосуються повідомлення роботодавця про вжиття у розумні строки запобіжних і захисних заходів із безпеки та здоров'я і (або) негайного припинення робіт для забезпечення безпеки, здоров'я і життя працівників** (рекомендується додати новий пункт 17 у статті 261), **«застереження, скарги або звернення роботодавців до суду не мали зупиняльної сили»**.
5. Стосовно **відповідальності за порушення законодавства про працю і відповідної процедури** (статті 268 та 269), головні міркування такі: слід відкоригувати розмір штрафу залежно від розміру роботодавця, змінити розмір штрафу залежно від фінансової вигоди, отриманої роботодавцем через учинення порушення, розглянути нематеріальні санкції, а також забезпечити, щоб санкції відраджували роботодавців від недодержання законодавства. Слід зазначити обставини, що обтяжують порушення, зокрема повторні порушення, і (або) санкції за створення загроз/перешкод роботі інспектора.